

Získávání klíčových kompetencí

Jak je v uvedeno v dokumentu Klíčové kompetence – teoretická východiska, koncepty klíčových kompetencí směřují k tomu, aby je člověk **nabýval po celý svůj život**, od co možná nejranějšího věku a ideálně do co nejvyššího věku. Je naprosto zásadní, aby byly tyto kompetence rozvíjeny po celý život člověka, **nejen cíleně a vědomě, ale aby byl člověk schopen sám reflektovat situace a jejich reflexí se posouval dál**. Aby využíval sociálního kontaktu k určitému „dialogu“ o hodnotách a přístupech, aby konfrontoval názory své a názory osob jiných. I toto je na osobní zodpovědnosti každého z nás.

Pro možnost nabytí klíčových kompetencí jsou důležité především tyto **čtyři předpoklady**. Jedná se o **zkušenost, reflexi, hodnoty a normy**. Právě na tomto základě lze vycházet z života osobního a pracovního, vztahuje se to na rovinu osobní, nejen na „školy“ a jiné vzdělávací instituce, ale poukazuje to na možnost jejich **čerpání z tzv. každodennosti**. Získávání klíčových kompetencí a jejich rozvoj musí nutně být **celoživotním procesem**.

Některé z vybraných klíčových kompetencí (např. komunikace, sociální dovednosti, hodnoty) lze získávat pouze ve skupině. „**Člověk se prostřednictvím ty, stává já.**“ (Belz, Siegrist, s. 39, 2001). Je nutné přihlížet ke skupinové dynamice, jelikož vztahy jsou v „kruhu“, lidé na sebe reagují a tudíž se vztahy, postoje atd. vyvíjejí. **Čím více zkušeností má člověk sám se sebou, tím lépe zná své reakce v širokém spektru nejrůznějších situací** (Belz, Siegrist, 2001). Samozřejmě nelze „nic“ získat bez potřebné otevřenosti situacím, bez vlastních investic do tohoto procesu a samozřejmě bez dostatečné vnímavosti a otevřenosti ke zkušenostem a i k riziku.

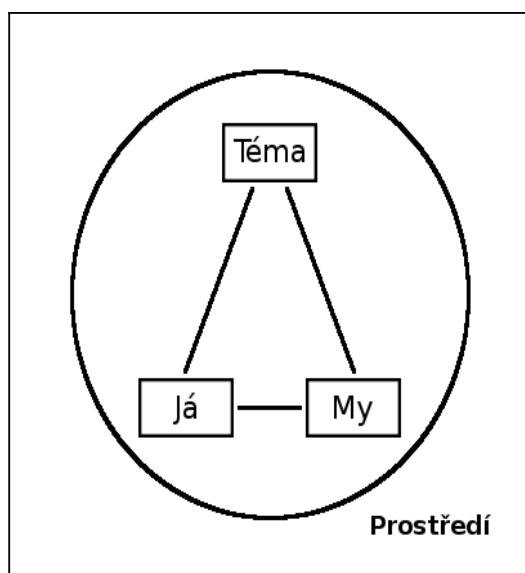
Ve skupinách dochází k **přirozenému učení a to většinou neuvědomovaně**, buď z chyb (mechanismus přežití) nebo z obzvláště velkého zájmu (např. ze zvědavosti). Účinky jsou **spontánní, velmi efektivní a dlouhodobé** (Belz, Siegrist, 2001).

Nicméně je pravidlem, že „Čím přesněji zná účastník cíle učení, tím snadněji jich také dosáhne. Přitom je nutno mít na paměti, že **cíl učení není totožný s obsahem učení**. Úspěch v

učení se dostaví pouze tehdy, jestliže cíl učení, kterého se má dosáhnout, si účastníci přejí a společně se pro něj rozhodli, a když vědí, že cíle učení jsou v souladu s jejich zájmy a potřebami.“ (Belz, Siegrist, 2001). Vyplývá tedy z toho potřeba **vlastní motivace a vlastního odhodlání** jít za určitým cílem, věnovat mu svůj čas a svou energii, v neposlední řadě se nesmí zapomínat na ohled užitečnosti. Je všeobecně známo, že **člověk se mnohem lépe naučí to, o čem se domnívá, že pro něj bude potřebné.**

Tuto situaci (**vzájemné skupinové učení**) lze pro přehlednost ilustrovat následujícím obrázkem. Obrázek poukazuje na nutnost součinnosti jednotlivých faktorů a účastníků učení.

Obrázek 1 - Vzájemné skupinové učení

Zdroj: Belz, Siegrist, 2001.

Na uvedeném obrázku je demonstrováno, že učení probíhá v **určitém prostředí** (ať už přirozeném či uměle navozeném), kde dochází k vzájemné interakci tématu, osoby a skupiny. Je to pro rozvoj „měkkých dovedností“ stěžejní. Vyplývá z toho, že situace mohou být **nejen uměle navozeny při vzdělávání a snaze o rozvoj těchto dovedností, ale situace lze vyhledávat** a nebo se jim i nevědomě vystavovat na různých úrovních každodenního života.

Nelze samozřejmě opomíjet tzv. **selektivní autenticitu** (Hartl (2000) definuje autenticitu jako **pocit pravosti, hodnověrnosti vlastního života**). Pojem selektivní hovoří o tom, že každý z nás si

Cordatum Praha o.s. © 2013

Veškerý obsah uvedený v tomto dokumentu podléhá autorským právům dle autorského zákona. Veškeré další šíření obsahu v jakékoliv formě je výslovně zakázáno a v případě zjištění porušení bude toto právo důrazně vymáháno. Šíření obsahu je možné pouze s výslovným souhlasem autora.

vybírá „to své“. Pro odlišné osoby je odlišné vnímání důležitosti jednotlivých fenoménů.), při které dochází k tomu, že každý z nás si „vezme“ **to, co považuje za důležité**, co se ho nejvíce týká ať už z hlediska zkušenosti, postojů či hodnot. Uvedený obrázek je tedy určitým modelem situace, ke které dochází ať už **cíleně či samovolně**, nicméně každý účastník si „odnese“ **jen určitou část, která je formována jeho pohledem a přístupem, jeho hodnotami, jeho osobnostním zaměřením**.

Další informace týkající se klíčových kompetencí naleznete v dokumentu Klíčové kompetence – teoretická východiska a Klíčové kompetence – pojetí Belze a Siegrista.

Soupis bibliografických citací:

BELZ, H., SIEGRIST, M. 2001. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení: východiska, metody, cvičení a hry*. vyd. 1. Praha : Portál, 2001. 376 s. ISBN 80-7178-399-4

HARTL, P., HARTLOVÁ, H. 2000. *Psychologický slovník*. vyd. 1. Praha: Portál, 2000. 774 s. ISBN 80-7178-303-X

Zdroj: Mgr. B. Pytlíčková (2009)